

NÉPLAP

Elvtársak! Előre a Kongresszusi Verseny vörös zászlajáért!

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 188. SZÁM

1946 AUGUSZTUS 25. VASARNAP

Közvetlen tárgyalások indultak Magyarország és a szomszéd államok között

Párizsi jelentések szerint magyar viszonylatban rendkívül jelentős Gyöngyösi külügyminiszter tárgyalássorozata. Bár ezeken a megbeszéléseken a magyar problémák megvalósítása tekintetében az eddigi terveket megváltoztató

momentumok nem merültek fel, mégis jelentős eredmények születtek meg. Ezeknek a tárgyalásoknak köszönhető ugyan is, hogy megteremtődött a magyar-csehszlovák, a magyar-román és magyar-jugoszláv viszonylatban a közvetlen tárgyalások felvételének lehetősége. Ezek a tárgyalások már meg is kezdődtek. Gyöngyösi és Gerő miniszterek tegnap tárgyaltak román politikai személyiségekkel. E személyes kapcsolatok felvételének fontosságát kiemeli a párizsi sajtó is.

Kik jöttek haza, a Szovjetunióból? kik üzennek

A „Néplap” a hazatértek hadifogolyzereivények teljes névsorát és a még kibaradottak üzenetét a legnagyobb gondossággal közli. A lap szűk terjedelme miatt budapestiek, dunántúliak neveit nem hozzuk, csak a debreceniekét és a környező megye-beliakat. A listákat folytatólagosan tesszük közzé. A legutóbb befutott zereivényen a következők érkeztek meg: László Imre Tégla, Kassai József Fegyvernek, Szűcs Lajos Hosszúpályi, Hegedűs Nándor Kecskemét, Bajnok Ferenc Fegyvernek, Makkai Lajos örv. Eger, Sz. Nagy Sándor Búdszentmihály, Juhász Imre örm. Nagyrábé, Veres István Balmazújváros, Veres Imre honv. Derecske, Jöcsi Károly Bodrogkislalu, Pán Imre levente Balmazújváros, Füstös Lajos Békés, Hajnal Mihály hiv. Hódmezővásárhely, Bakos Andor Karczag, Fekete Ferenc örv. Eger, Mores János tiz. Nyiradony, Varró Gábor honv. Búdszentmihály, Debreczeni Géza t. szds. Nyírbátor, Dobai Lukács Hornádlak, Roncsik Imre honv. Gyoma, Nagy Pál honv. Békésszentandrás, Megyeri Elek örm. Nyírbátor, Horváth János honv. Orosháza, Ficsor Mihály honv. Kiskunfélegyháza, Kovács Miklós örv. Kecskemét, Daru Ferenc Hódmezővásárhely, Kállai Gábor honv. Tiszalök, Virág József Egyek, Lisztes Sándor Musz. Haláp, Cs. Nagy Kálmán honv. Kisújszállás, Rajnicz Hermann Nyíreszázi, Sziklasi József Debrecen, Grünberger Ignác Nyíregyháza, Józán Sándor honv. Kiskunlacháza, Kovács Ferenc honvéd Battonya, Ábrahámovics Béla musz. Pócspetri, Kovács József Beregsurány, Csuka Lajos szkv. Tótköz-Berenc, Csuka Lajos szkv. Ábádszalók, Kerekes Imre honv. Mezőtúr, Vecserek Vilmos honv. Nyíregyháza, Deák János musz. Hódmezővásárhely, Zlohevszky János Csanádapáca, Tóth István levente Csanádpalota, Magyar János Orosháza, Magyar Ferenc Gádoros, Abonyi Ferenc Kenderes, Zsilák Márton röv. Békéscsaba, Hajlú Attila Tiszaföldvár, Agocs Gábor Szolnok, Filkó József honv. Nyíregyháza, Kata Dezső Nyíresád, Tar József honv. Kunhegyes, Gyöngyösi László Törökzentmiklós, Kovács Lajos Nádudvar.

Miklós Nyírtől, Geomós János Tiszalök, Pethő Lajos Mezőtúr, Kállai Sándor Tiszalök, Virág József Egyek, Lisztes Sándor Haláp, Vecserek Vilmos Nyíregyháza, Gál Sándor Búdszentmihály, Varga János Vámospercs, Fazék Béla Sajószentpéter, Györfi Balázs Tiszavid, Pete Imre Nagyléta, Takács Kálmán Debrecen Csapó-u. 1, Veres István Debrecen, Olajtűtő 10, Halala Dezső Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 9, Szűcs Imre K. Tóth-u. 11. b. Lisztkai János Bajnok-utca 11. Orosz János Czucz, Varró Gábor Búdszentmihály, Juhász Imre Nagyrábé, Baksa András Tiszadány, Tóth János Geszteréd.

Csehszlovákia visszavonta a magyar népet megbélyegző módosító indítványát

A magyar memorandumot elvetették Párizsban

A Luxemburg-palotában szombati délután két bizottság ülésezett, a magyar politikai és területi bizottság és a román politikai és területi bizottság. A magyar bizottság ülését az elnökő Sztankovics jugoszláv megbízott 10 óra 10 perckor nyitotta meg. A bevezető részre vonatkozóan módosító indítvány érkezett a csehszlovák küldöttségtől és az ausztriai küldöttségtől, továbbá egy észrevétel érkezett a magyar küldöttségtől. A csehszlovák módosító indítvány nem hagyhatja jóvá a bevezetést, tekintettel arra, hogy az nem állapítja meg Magyarország társfelelősségét a háború előkészítésében, valamint Csehszlovákia feldarabolásában.

A csehszlovák kiküldött megköszönte az előtte szólóknak rokonszenv nyilváníatását, elfogadja, hogy visszavonja javaslatát, csapán azt kéri, hogy a vita szövegét foglalják jegyzékbe. Az elnök ezután bejelentette, hogy a bizottság alkarsága megkapta a magyar küldöttség észrevételeit, ez nem tekinthető módosító indítványnak. A bizottság tagjai egyhangulag elvetették a magyar memorandumot.

A csehszlovák kiküldött megköszönte az előtte szólóknak rokonszenv nyilváníatását, elfogadja, hogy visszavonja javaslatát, csapán azt kéri, hogy a vita szövegét foglalják jegyzékbe. Az elnök ezután bejelentette, hogy a bizottság alkarsága megkapta a magyar küldöttség észrevételeit, ez nem tekinthető módosító indítványnak. A bizottság tagjai egyhangulag elvetették a magyar memorandumot.

A magyar delegáció válaszolt a lakosságcsere felvető jugoszláv jegyzékre

Párizsi tudósítás szerint a magyar békebizottság tagjai pénteken foglalkoztak az a jugoszláv jegyzékkel, amely felveti a lakosságcsere kérdését Magyarországgal szemben. A megbeszéléseken arra az elhatározásra jutottak, hogy a jugoszláv-magyar jóviszony feltétele fenntartása és ápolása továbbra is egyik alapvető része marad a magyar külpolitikának. Azonban nem helyesbítették a lakosságcsere kérdését, de a jószomszédi viszony érdekében bizonyos kérdéseket felülvizsgálnak. Utaltunk tovább arra is, hogy Magyarország rendkívül nehéz gazdasági helyzetben van, úgyhogy a lakosságcsere későbbi időpontban való felvétele határozottan nem lehetséges. A határozatról rövid válaszjegyzéket állítottak össze, amelyet eljuttattak a jugoszláv delegációhoz.

A csehszlovák kiküldött megköszönte az előtte szólóknak rokonszenv nyilváníatását, elfogadja, hogy visszavonja javaslatát, csapán azt kéri, hogy a vita szövegét foglalják jegyzékbe. Az elnök ezután bejelentette, hogy a bizottság alkarsága megkapta a magyar küldöttség észrevételeit, ez nem tekinthető módosító indítványnak. A bizottság tagjai egyhangulag elvetették a magyar memorandumot.

A NOT helybenhagyta Kolosváry-Borcsa és Kassay-Salmayer halálos ítéletét

Bojtha Béla dr. államtitkár önkölte mellett tárgyalta a NOT Kolosváry-Borcsa Mihály és társai felelősségi bűnjegyét. Első fokon a népbíróság Kolosváry-Borcsa Mihályt és Kassay-Salmayer Ferencet górvó általi halálra, dr. Kerekes Béla volt nyilas államtitkár 15 évi, Bágyoni Váro Andor nyilas újságíró 10 évi kényszermunkával sújtotta. A bejelentet felelősségük úján került az ügy második elbírálására a NOT elé. A NOT Kolosváry-Borcsa Mihály és Kassay-Salmayer Ferenc halálbüntetését helybenhagyta, dr. Kerekes Béját tizenkét évi kényszermunkával, Bágyoni Váro Andor pedig hat évi börtönbüntetéssel sújtotta.

A csehszlovák kiküldött megköszönte az előtte szólóknak rokonszenv nyilváníatását, elfogadja, hogy visszavonja javaslatát, csapán azt kéri, hogy a vita szövegét foglalják jegyzékbe. Az elnök ezután bejelentette, hogy a bizottság alkarsága megkapta a magyar küldöttség észrevételeit, ez nem tekinthető módosító indítványnak. A bizottság tagjai egyhangulag elvetették a magyar memorandumot.

...dtek meg Ostoban ...pai Bajnokságok, ...versenyző képviselőkön Biro mara...teti kalapácsvetés...as gáton és Csap...en indul, Pente...zporóban, Fekete...Pasáki pedig 5000...magyar színeket, hogy Timár az...z Újpest ugyanis...Berzsi s ezzel a...elt. Ha az átigá...kötötték, akkor...tre a fiatal kapus...ona Bajnokságok...két magyar vör...rt el. Csaplár a...tásban 3-ik helyre...h a kalapácsvetés...4-ik helyet.

...ő hírek

...társulata f. hó...aker fontos állbat...m Kiosztással fog...ntlenül jelenjenek...sulat nagyválaszt...délután 5 órakor...z összes választma...megjelenését kéri az...szakosztályra kéri a...hogy türelmesebben...lába, Kávin-tér 2...Kéri a szakosztály...gsági díjakat, és...szombaton és hétfőn...eg kereskedők szak...mészás hátralelé...okvetlenül rendez...dóközösség és ozt...feltételien jelen...ulat nagyirodájában...nyitások, ingatlan...-en délután 5 óra...szakosztályi üléss...zzal a figyelemfe...tagokat, hogy a...rtársak ellen az...mába teszi.

...tmény

...zgatási hatóság...ndartásának meg...amint a miniszteri...felelősen közli az...al, hogy az állat...zetésen irányított...állatokat felhaj...27-én, kedden tar...eladásra felhaj...marhatelelt az...ási hatóság 43-as...irányítás vegtől...Az az egyén, aki...választott ugyan...reán kívül kiegész...t, kihágást követ...járás folyamata

...díj: 10 forint.

...és kiadó: STVAH, ...c. u. 28. sz. ...fónyszám: 254, ...recen, Bajcsy-Zs.-u. ...fónyszám: 205, ...abadság" nyomda...körtorgósépen, ...ndalvezető: ...JÁNOS.

...K

...ési munka

...KÉS-FOTO...palota, Menyasz...uha- és fényoi...és, Sz. 58

...cigarettapapír, ...na, iskolafűzél, ...pen nálunk min...sokban, Szikszai, ...ter 13, Sz. 5

...ái büfé és ruha...ad együtt vagy...tekezni szombaton...színházánál, Sz. 76

...rúk, Aholt leme...aklapok és építő...kaphatók a Deb...könyvtárnál, Fűrdő...

...olajjal, krém...keletesen készít...rász, Mikló-utca, Sz. 87

...saki Mértékes és...pótelőrszettek ke...Fröz Miklós, Szin...ró, Sz. 60

...redeti gyári minő...agánfogazatok ré...nyel mennyiségben...Simonffy-u. 4. sz...etünkben (tejpia...el. Hazai Lőrinc...Debreceni Kécsydr... Sz. 76

Gardil János Bácsalmás, Arok-u. 27, Ikrbanek József Bácsalmás, Sas-u. 94, Bács-Bodrog megye, Dentelbaum Géza Pst m., Nagytény, Fő-utca 63, Tar Pál, Szabolcsi Mihály, Karácsonyi Sándor, Turmann István, Tudonics, Antal, Komjádi, Ácsád, ifj. László Lajosné Nagylána 147, Koroknai József Székési Pál részére Kistelek, Apósom Mari Mihály Kiszombor Szt. Miklósi-u. 57 sz. (Tanya 44), Szabó Örm., Hegedüs József törzserm., Matkó Sándor Oláh Károly-u. Debrecen, Bódi Sándorné Hódmezővásárhely, Hajnal-u. 37, Kukai József 217/2 láger, Nagy József V. terület, Munkácsi-utca 8. sz. Nagykőrös, Pest megye, S. Nagy Lajos Keoskemét, Dárdai-telep I. u. 8. sz., Bujdosó István Komádi, Árpád-u. 19, Lengyel Vilmos Géza bornagykereskedő Coglód, Lutter Mátyas Aldebró, Erdős János Jászberény, Deák Albert Debrecen, Kardos József rendőrtiszteljes Miskolc, Andor-u. 11. Szabó István Dorog, Park-u. 10, Csombó Lajos Mihályfa, Kovács Mihály Püspökszilagy, Pest megye, Kiss Péter Imre O-Töl-deákra, Csánád megye, Végvári. Volosinovszky Imre Hajdúdorogra.

Csik Gyula 280/5 lágerből újen családjának Debrecenbe, Molnár János Janakievóbul Magyarórsi Gyulának Debrecenbe, Kun János szüleinek Debrecenbe, dr. Mészáros György Bárminkó-kórház, feleségének Debrecenbe, Hevesi Sándor Brianszki-Bersica 252/5. feleségének

Debrecenbe, Papp Gábor szds. feleségének Debrecenbe, dr. Varga Pál gyógyszerész szüleinek Debrecenbe, dr. Hapik Gyula, dr. Dezső Jenő, dr. Katona István orvosok üzennek a debreceni klinikára, Zsák Mihály Szerzsinszék feleségének Békéscsá-lára, Lovász József Krematorész, szüleinek Debrecenbe, Fábri István 6034. szüleinek Füzesgyarmatra, Tóth Mihály 6047. családjának Debrecenbe, Mészáros fhdgy feleségének Debrecenbe Piac-utca 4, Milo Antal szüleinek Debrecenbe a rendőrséghez.

217/2. lágerben vannak jóegészségben:

Rácsai Károly pékamester Debrecen, Ács hajdú, Szövetes gazdálkodó, Nagy Sándor fuvaros újen innen feleségének Püspökladányba.

217/4. Moszkva lágerből újen: Sándor Imre apjának Szeghalomra, Kelemen Sándor feleségének Turkevere, Hegedüs György feleségének Tiszakürtre, Menyhart József apjának Kistarera, Bogdán Sándor nagymamájának Mezőtúrre, Teréz József apjának Cigándra.

Sztalinó 22. lágerből újen: Süttő Gábor szüleinek Püspökladányba Juhász László apjának Debrecenbe.

280/10. lágerből újen: Hegedüs József tiszviselő hozzátartozóinak Debrecenbe.

A KORMÁNY GONDOSKODIK a hazatért hadifoglyokról

A hivatalos lap szombati számában kormányrendelet jelent meg a hadifoglyokról hazatértekre vonatkozóan. A hazatérteket igazolvánnyal látják el. A gyógykezelésre szorulókat kórházba utalják és hat hónapon át olyan gyógykezelést kapnak, mint a hadirokktantak. Rászorultak esetén legfeljebb 100 forintig terjedő gyorssegélyt kaphatnak.

A nem hivatalos állományú katonáknak semmiféle honvédségi ellátásra igényük nincsen. A gyógykezelési rendelkezéseket a rendelet hatálybalépése előtt a hazatértekre is alkalmazták, kivéve azokat, akik fasiszta szervezet tagjai voltak, nevüket visszanevelésítették. illetve magyar és német kettős állampolgársággal rendelkeznek.

Kivégezték Szászt, Reményi-Schnellert, Sztójayt

Szombaton reggel 8 óra előtt óriási tömeg sorakozott fel a Mátyás-utcai törvényszék bejáratánál, hogy jelen lehessen Sztójay Dömöt, Reményi Schneller Lajos és Szász Lajos kivégzésén.

Elsőnek Szász Lajost, majd a tömeg hatalmas pufolása, szidalmi közből Reményi Schnellert, végül Sztójay Dömét végezték ki, mindhármukat golyó által.

A kivégzések után a tömeg a központi pályaudvar felé indult, ahol a katonák tüntetésre készültek.

Szigorúan büntessék az adócsalókat!

A rendelet szerint az augusztusi forgalmiadó bevallást szeptember 5-ig kell elkészíteni. Az 1-től 15-ig forgalom után azonban a forgalmi adót a hónap közepéig kell kifizetni. Aki ezt elmulasztja, a havi forgalomnak ezután a része után havi tiz százalékos késedelmi kamatot fizet.

A gyakorlatban ez a büntetés nem érinti a zadószabotlókat, akik heti hat százalékos kamatra kiadják pénzüket és így a büntetés összegénél jóval nagyobb kamatot húznak.

Ertesztésünk szerint az ilyen adócsalókkal szemben, akik súlyosan veszélyeztetik a stabilizáció sikerét, példaadó szigorral járnak el.

A hazatérteket igazolvánnyal látják el. A gyógykezelésre szorulókat kórházba utalják és hat hónapon át olyan gyógykezelést kapnak, mint a hadirokktantak. Rászorultak esetén legfeljebb 100 forintig terjedő gyorssegélyt kaphatnak.

Legszébb leherneműek hozott anyagból is
Keller Edéné
szalonjában készülnek
BATTYÁNYI-UTCA 9. SZ.

TEXTIL, harisnya, retikül, pénztárca
Tóthfalussy
Piac-utca 40. sz.

Tartós hullámiát szőkelet, hajfestés, hajszínezés, művészi frizuráját legkiválóabban
Biro Kálmán
tudás készít.
Szakszervezeti tagoknál Árangd-mény, Piac-utca 58. Linoleum-palata.

SÖRÁRPÁT
magas felárral árvessz a
Hajdusági Áruforgalmi
Szövetkezet terményraktára a
HUNGÁRIAMALOM-ban

Szent Korona a díszkapun

A Szabadság-telepen, a katolikus templom közelében, közvetlenül az országút mellett hatalmas diadal-kapu áll. A hét elején lezajlott István király emléktünet idején a ferencesrendi szerzetesek a Szent Korona jókora mását helyezték el a diadalkapun. Impozáns méretű sugarak futnak körökörül, mint-egy jelezve a Szent Korona egész országunkra és népünkre kiterjedő hatalmát.

Mi nem óhajtjuk megtámadni a Szent Koronát. Mint a magyar történelem egyik legrégebb és legbiz-telesebb emlékművét tiszteljük is. Eppen mi voltunk azok, akik követeltük, hogy minél előbb hoz-zák haza amerikai területéről, szem-ben azokkal, akik azt tartották, hogy a Nemzeti Bank aranyával együtt az is „jó helyen van...“ Mi igenis azt szeretnénk, ha már a Nemzeti Múzeumban lenne, min-den magyar láthassa, ha éppen kedve van hozzá.

De van az éremnek egy másik oldala is. Magyarország 1946 február 1. óta köztársaság. A Magyar Kö-ztartáság címeréről a régi címert vá-jasztotta — a Szent Korona né-jkül. Ami természetes, mert végre is a Köztársaság egyik külsőséges jele az, hogy nincsen király, tehát nincsen akit megkoronázzanak.

A ferencesrendi atyák jónak látták, hogy István király ünnepén éppen a magyar címernek azt a részét tegyék ki jelvényül, amelyet a Ma-gyar Köztársaság törött a címeréből, mint olyat, mely összerhe-velten a köztársasági állammal.

Mondjuk csak ki nyíltan: amit a jó ferences atyák csináltak, az nem más, mint tüntetés a király-ság mellett, vagyis a köztársaság ellen.

A korona már közel egy hete díszel a Szabadság-telepen, hi-delve mindenkinek, hogy mennyire vissza lehet élni a magyar demok-ráciáé juremóvél. A jóízű magyar dolgozók nevében követeljük: azon-nal távolítsák el onnan!

— ETER

Olcsóbb lesz a tűzifa, ablaküveg, a szappan

Az Ár- és Anyaghivatal elnöke kijelentette, hogy egész sereg nagy-on fontos fogyasztási cikk árát le fogják szállítani. Így javaslatot tettek a Gazdasági Főtanácsnak, hogy a tűzifa árát szállítsa le és forgalmát könnyítse meg. Nagyon

lényegesen olcsóbb lesz az ablak-üveg ára is, mégpedig a mostani 35-40 forintos négyzetméternyi ár helyett 12 forint lesz, de leszá-llítják a szappan, egyes finomított olajok és némely papírfajta árát is.

A kultúra nem lehet kevesek kiváltsága

— ez lassan már jelszóná vá-lik. Ha a Munkáskultúrszövetség felmondatot keresne magá-nak, jobbat alig is találhatna. Ha a multban egyik vidéki várost nagyon meg akarták be-csülni, azt mondták rá: „kul-túrváros“. „Kultúrváros“ volt, ahol ezer ember közül verődött össze a színház közönsége, ötszáz közül a koncerteké, két-száz közül az irodalmi dél-utánoké és száz közül a helyi irodalmi folyóirat olvasótábo-ra.

— ez lassan már jelszóná vá-lik. Ha a Munkáskultúrszövetség felmondatot keresne magá-nak, jobbat alig is találhatna. Ha a multban egyik vidéki várost nagyon meg akarták be-csülni, azt mondták rá: „kul-túrváros“. „Kultúrváros“ volt, ahol ezer ember közül verődött össze a színház közönsége, ötszáz közül a koncerteké, két-száz közül az irodalmi dél-utánoké és száz közül a helyi irodalmi folyóirat olvasótábo-ra.

A többi kilencvenkilencezer pedig hol maradt? — Vissza-szorult a maga kis működvelő csoportjaiba, melyek az ezer-be tartozó „műveletek“ elzár-közása miatt irodalmunk leg-salaktját szedték össze. immen-onnan, kapásból, ahogy jött.

Ezt a kettészakadt kultúrát forrasztaná össze sok kir. „U-bajjal a debreceni munkások most alakult Kultúrszövetsége. A proletárnak is módja legyen látni, hallani, énekelni, játszani, olvasni az igazi szépeket, jusszon hozzá mindenhez.

A Munkáskultúrszövetség vezetősége megállapodásra ju-tott a Csokonai-színház igaz-gatójával, hogy egy bérleti-ciklus bevezetésével a munkás-ság részére lehetővé tegyék a színház rendszeres látogatá-sát. A tervek szerint minden hétfőn, kedden és szerdán a Munkáskultúrszövetségbe tö-

— ez lassan már jelszóná vá-lik. Ha a Munkáskultúrszövetség felmondatot keresne magá-nak, jobbat alig is találhatna. Ha a multban egyik vidéki várost nagyon meg akarták be-csülni, azt mondták rá: „kul-túrváros“. „Kultúrváros“ volt, ahol ezer ember közül verődött össze a színház közönsége, ötszáz közül a koncerteké, két-száz közül az irodalmi dél-utánoké és száz közül a helyi irodalmi folyóirat olvasótábo-ra.

TANULJUNK OROSZUL!

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság felhívása az ifjúsághoz

Egy ú jiskolai év küszöbén állunk és a tanulóifjúságnak bizonyára gondot okoz az élő modern nyelvek közül melyiket válassza? Tudjuk, e téren az elmut, tanév sem hozott tisztulást. A német nyelv vesztet valamit a súlyából, de a legjobban — hamis propa-ganda következtében — az angol nyelve vetették rá magukat. He-lyes ugyan, ha nagy nyugati szom-szédaink nyelveit is igyekszik el-sajlítani az ifjúság, de népünk elsőrendű érdeke mégis azt követeli ezekben a sorsdöntő években, hogy Kelet felé vesse tekintetét, amerre óshazánk ringolt egykoron és ahol még ma is élnek rokon-népünk. Ma szinte hazafias köte-lessége minden magyar ifjúnak vagy leánynak, hogy elsősorban az orosz nyelvvel kerüljön közelebbi viszonyba.

Egy ú jiskolai év küszöbén állunk és a tanulóifjúságnak bizonyára gondot okoz az élő modern nyelvek közül melyiket válassza? Tudjuk, e téren az elmut, tanév sem hozott tisztulást. A német nyelv vesztet valamit a súlyából, de a legjobban — hamis propa-ganda következtében — az angol nyelve vetették rá magukat. He-lyes ugyan, ha nagy nyugati szom-szédaink nyelveit is igyekszik el-sajlítani az ifjúság, de népünk elsőrendű érdeke mégis azt követeli ezekben a sorsdöntő években, hogy Kelet felé vesse tekintetét, amerre óshazánk ringolt egykoron és ahol még ma is élnek rokon-népünk. Ma szinte hazafias köte-lessége minden magyar ifjúnak vagy leánynak, hogy elsősorban az orosz nyelvvel kerüljön közelebbi viszonyba.

A szláv népektől körülvevett ma-gyarság szomszédalval jobban tud érintkezni e hatalmas nyelv közve-títésével; arról nem is szólna, hogy aki oroszul tud, bármely szláv nyelvet könnyebben megta-nulhat.

A gyakorlati szempontok mellett más szempontok is ajánlják az orosz nyelv tanulását. Az orosz irodalom a világirodalomban a legelső köztől van. Ki ne hal-lotta volna híret e neveknek: Pus-kin, Tolsztoj, Dosztojevszkij, Gorkij, Majakovszkij — hogy csak egy párat ragadjunk ki a nagy nevek özőncéből.

Ezenkívül a jövőben az egyetemi pályára készülő fiatalágnak is mind, nagyobb szüksége lesz az orosz nyelve, hogy hozzáférhessen a Szov-jet idáig elzárt tudományos eredményeikhez.

Mindezek alapján azzal a felhí-vással fordulunk a magyar tanuló-ifjúsághoz, hogy a közelid: új jiskolai évben válasszák minél több-en az orosz nyelvet, foglalkozza-nak vele szeretettel, lelkésszédéssel, aban a hitben, hogy majdan ok lesznek az elharcosai a nagy Szov-jetunió és a magyar népi igazsá-gymás őszinte megbecsülésén alapuló termékeny barátságának.

Egy ú jiskolai év küszöbén állunk és a tanulóifjúságnak bizonyára gondot okoz az élő modern nyelvek közül melyiket válassza? Tudjuk, e téren az elmut, tanév sem hozott tisztulást. A német nyelv vesztet valamit a súlyából, de a legjobban — hamis propa-ganda következtében — az angol nyelve vetették rá magukat. He-lyes ugyan, ha nagy nyugati szom-szédaink nyelveit is igyekszik el-sajlítani az ifjúság, de népünk elsőrendű érdeke mégis azt követeli ezekben a sorsdöntő években, hogy Kelet felé vesse tekintetét, amerre óshazánk ringolt egykoron és ahol még ma is élnek rokon-népünk. Ma szinte hazafias köte-lessége minden magyar ifjúnak vagy leánynak, hogy elsősorban az orosz nyelvvel kerüljön közelebbi viszonyba.

Viszontelárusítók!
Iskolai cikkek, pergamentpapír
Diadal cigarettapapír és hüvely
előnyös **Varga Rezső**
árban nagykereskedőnél
Simonffy-u. 2/b

Króh textil
OLYAN, MINT VOLT.
olcsó, jó, megbízható!
Dégenfeld-tér 40. sz.

Az antiszemita hullám olyan zúgás- és rágalomhadjárászította már el a fiatal demociát, hogy ezt nem lehet többé nélkül hagyni. Az antiszemita bármennyire együgyű ideológiát foglalkozunk kell vele.

Hazánkban 1360-ban volt izben zsidóüldözés. A p-járványt nekik tulajdonították. sőt sokszor 1526-ban, mikor a mol-vészt írták a számlájukra. Or-gunkban már az Árpádok löry hoztak, melynek értelmében a földet nem vásárolhat, inga-nem szerezhet s a faluba nem-tözhetik be. Ennek természetes-velezménye volt, hogy a zsidó számára egyetlen megélhetési-tőség maradt: a kereskedelen-pénzrel való üzletelés. Amiko kapitalizmus és ezze: együtt-pénzgazdálkodás a XIX. század Magyarországon is kifejlődött kapitalisták nagyrésze így ó-tón a zsidók közül került ki.

1848-ban, míg főuraink javar-az ellenforradalom mellett áll-addig a zsidóság egy igen jele-kony része a magyar szabad-mellett fogott fegyvert, a ném-ellen. Petöfi Sándort a labanc-urak s a reakciók nemesség lezi-bérencezte, lekommunisztáta záptojással hajigálta meg a 48-választások alkalmával. Hallgas-meg, mi a véleménye Petöfinék zsidókérdésről!

„Az egyetértés... boml-kezd. Német polgárok, bevádolt-benneketek... hogy azt ki b-tottatok fel... Ők nyilatkoz-először, hogy a nemzetiség-maguk közé zsidót nem ve-nek... (De, ha a zsidók n-léptek volna be, bizonyára-veltették volna a szemükre. B...De a legszomorúbb az, ho-nincs olyan gyálatos ügy, me-nek pártfogói, apostolai ne i-madnának. Ezen égbekiáltó-igazságtalan zsidóüldözésen-apostola lett néhány zsuprók-tor, kik most széltre predikál-n a zsidók ellen s aki az igazs-mellett szót emel, arra e meg-tendő hamis próféták, elég sze-telenek azt kiáltani, hogy a zsidó-ság által meg van veszlegety. A nyomorúk! nem tudják ve-gem akarják hinni, hogy ó na-luk becsületesebb emberek is va-nak, kik nem a szennyes öné-dek rabszolgái, hanem a zisz-igazság és humanizmus barátai (Naplójegyzetek 1848. III. 20.)

Míg a „magyar“ gentry-értelm-ség 1850-től kezdve por-alázkodva bekönyörögte magát, hivatalokba a Bach-korszak alatt, a 67-es kiegyezés után a nagybír-koosokkal együtt nyíltan az enyor-osztrák töke mellé állott, ez-zszemben a zsidó értelmiség a magyar intelligencia leghaladóbb r-szével együtt a forradalom mellé-rántott kardot, a magyar függetle-ség, a munkásság és parasztság ké-vetelése mellett szögezte le magá-t.

A zsidóság nálunk is, mint mi-den országban az ország úres p-rusaiban helyezkedett el. Magyar-országon nem volt elég keresked-tőkés értelemiség, tehát a zsidó-ság ezen a fronton töltötte ki a-ürt s ezzel igen nagy szolgál-tott az ország fejlődésének. De-tőkés termelés kifejlődésével kar-öltve végbement a zsidóság kebe-lben is az osztálytagozódás: mi-

Bérrautó
helyi és vidéki utakra!
12 darab gépkocsi állandóan
rendelkezésre áll: esküvői,
temetői, betegszállításra. Óras,
napos és hetes tuvarok vál-lalása.
PANNONIA
garage és javítóműhely
Piac-u. 42. Telefon 506.

A tero: 25 földműves szövetkezet legyen a megyében

A valóság: 21 fokozódó lendülettel már dolgozik

A népi demokráciát el sem lehet képzelni sűrű szövetkezeti hálózat nélkül: jórformán ez adja meg az egész gazdasági alapját. Azonban amikor az ezt tudó vezetők elkezdtek emlegetni a földműves szövetkezetek, másik oldalról mindig megjelent a „kolhoz” vádja. Akiknek érdekük ellen volt a demokratikus gazdasági átalakulás, a parasztszervezetével próbálták megakadályozni.

A józan paraszti ész felülmaradt

Nehéz volt a hamis propagandából származó téveszmékkel megküzdeni a falun. Már a régi szövetkezes propaganda is olyan hangulatot teremtett a parasztszervezetek között, hogy ennek az elemzésével a legszebb céloktól is vissza lehetett riasztani őket.

Nem is annyira a városból kimentek felvilágosító munkája, mint inkább maguknak a parasztszervezetek józan esze és számítgatása változtatott a szövetkezetek elleni talvályi ellenséges hangulaton. Most már minden józan parasztszembe látja, hogy a földműves szövetkezeteknek először is semmi közük sincs a kolhozhoz, másodsorban pedig olyan szükségük van rájuk a parasztszervezeteknek, mint a kenyérre. Minden szövetkezetnek külön-külön csoportjait alakulnak. Ezek az üzemi, központi, az östermelő, gépi, mezőgazdasági, ipari, szőlő-, bor- és gyümölcstermelési, kertészeti, beszerző, értékesítő és a szakoktatási. Ezek a csoportok felöltik a parasztszervezetek minden olyan problémáját, melyekben egyedül tehetetlenek, szövetkezve azonban sokra mehet.

Élen járnak a balmazújvárosiak

Nézük meg például a balmazújvárosi földműves szövetkezetet. Hat traktor van, az új gazdák földjének 60 százalékát ezek szántották meg a tavasszal. Nyáron át öt cséplőgarafával dolgoztak. Olajlőjük, darálójuk van. Bejelenésükre a köztörvényes felvásárlásába, így a falun maradt a gabonakereskedelmi közvetítőt jutalek nagyrésze. A nagy Semsey-kastélyt most őríti ki a Vörös Hadsereg, ezt is a szövetkezet veszi át. A kertben fűrészt terveznek, a kastélyban panziót és kultúrtermet. A gazdasági udvaron gépjárműmühelyt és traktor állomást szeretnének fel. A kiskastélyban napközti otthont nyitnak meg. Az állomástól 200 méternyire lévő nagy háromemeletes magtár is az ő birtokukba került, itt a tárolás díjából befolyó pénz, amit eddig más tettekre, megint csak a parasztszervezetek maradt.

A többi szövetkezeteknek is vannak különböző üzemeik. Az egyéki szövetkezetek majmot bérel. Jónéhány szövetkezetnek van olajlője, a nyírmártonfalvának szeszüzője. A nagybirtokok minden, egyes gazdák között feloszthatatlan felszerelését is a szövetkezetek hasznosítják. Sajnos az emberek jórésze sokáig nem értette meg, hogy a közös tulajdonból mindenkinek

haszna van. A gépek csavarait, fontos alkatrészeit ellopásták, gazdasági épületeket szétbontották. A legnagyobb hiba a gépek rombolása volt, sok szövetkezet most is azt nyögi, hogy a széthurocolt alkatrészeket mérgezdrgán kell megvásárolnia.

Benn Debrecenben központi gépalomlás és megyei áruaktár lesz már a közeljövőben. A megyei szövetkezeti központ a kisállomás közelében lévő II. nonvéd huszárlaktanya egy épületéből kéri a Városi Tanácstól erre a célra. Itt átvannak egy modern nagy istállót is, a tagszövetkezetekből bejövők ide állhatnak be, ha dolgukat intézni jönnek a városba. Idővel pedig mint-állathizlást akarnak megszervezni. A központi áruaktáron keresztül fogják gazdasági szerszámokat, gépeket, permelőző szerekkel, konyhafelszereléssel, mezőgazdasági üzem-

anyaggal és műtrágyával ellátni a tagszövetkezeteket.

Modern pincékben a bor helye!

Szőlőtermelő közösségekben a régi uradalmi borpincék is a szövetkezetekéi lettek, így a Lentz-telepen, Sámsonban, Vámospércsen. Ezekben hatalmas beépített cement és fahordók vannak, megfelelő berendezések a bor szakszerű tárolására. Azonban a szövetkezeti tagok itt még nehezen akarják megérteni, hogy jobb helye van a bor-nak a modern pincékben, mint- hogy egye a penész a dohos kis pincékben. Van olyan is, aki azt mondja: „úgyis megiszuk mi azt telen”. Pedig ha a mostani legőrdés helyett a szőlőbirtokosok is valahogy talpra akarnak állni, fontos a szakszerű tárolás és a megfelelő értékesítés.

A stabilizáció óta fellendült a szervezkedés

A hajdúmezei földműves-szövetkezetek megyei választmánya múlt vasárnap alakult meg. Hajdú megyében a tervek szerint 25 földműves szövetkezetnek kell megjelennie, 21 belőle már cégjegyzéve is van, 130 csoportja.

Stabilizációig a szövetkezetek alig léteztek, jórformán csak a múltból maradt értékeket őrizték. Most augusztusban, egyelőre komoly előkészítés nélkül, az egyes helyi szövetkezetek kezdeményezésére megindult a mozgólódás.

Egyekről dinnyét szállítottak vagonteleiben Budapestre, a gazdák-tól 10 filléért vásárolták, Pesten 24-ért adták el és a szállítási és egyéb díjakon kívül még maradt is valami tőkje a szövetkezetnek. A téglaáriak is ugyancsak próbálták meg, azonban ők nem fadjinnyét termeltek és szállították: belebuk-tak az üzletbe. A dinnyét kiserők alig tudták hazaguzálni Pestről, annyi pénzüket sem maradt...

Ez azonban csak azt mutatja, hogy nagyon komoly szervezkedésre van szükség a termelés és

minden más terén. Ehhez legerő-ször is töké kellene, pénz minél több. A megszorult államtól most alig lehet valamit kívánni, a tagok-nak maguknak kell üzletésze-ket jegyezni, úgy gyűjteni össze mindnyájuk tőkjét. Most a ma-gyar kormány azon igyekszik, hogy külföldi jó kölcsönrel mezőgazda-ságunkat teljesen átszervezze. Ha ez sikerül, óriási dolgok fognak történni. Rengeteg új szerzőmo-t, gépet állíthatunk be a termelésbe, tenyészállatokat vásárolhatunk kül-földről, műtrágyát, adhatunk a ki-szarolt földekre, nagy gazdagság forrása nyílik a most olyan szűk-ről kamaizó magyar földbe.

De akár hogy s mint lesz, egyéni kapaszkodással nem megy semmire a paraszti. Ha valamit el akar érni, ha előbbre akar jutni, tegye össze kez ember az esztét, együtt szerve-zenek, együtt vállalkozzanak. Se-hogy másképp nem tud kikéme-regni a magyar paraszti a mai nyo-morúságból, csak a szövetkezetek útján.

Az aszálysújtotta földeken a kapásokra is kiterjesztették a könnyítések

A Termelési Bizottság tegnapi ülésén ismertették Öry főispán budapesti tárgyalásainak eredményeit. Ezek szerint a kormányzat az aszálysújtotta Tiszántúlnak 2500 vagon vetőmag-gabonát biztosít. Náduvart kerületi miniszteri biztos most folytat a földművelésügyi és közellátási minisztériumban tárgyalásokat arra nézve, hogy ebből mennyi jut Debrecennek. A 2500 vagon gabona-velőmagból 1 vagon kiváló minőségű, csávazott vetőmag, ebből csak azok a gazdák részesülnek, akiknél biztosítva látja a Termelési Bizottság, hogy jövő őszre ugyanilyen kiváló minőségű vetőmagot termelnek és ebből adják meg a hitelt.

Debrecenben eddig 968-an igényelték búzavetőmagot, ami 5275 mázsát jelent. Rózs-igénylés kevesebb volt, 278-an kérték összesen 723 mázsát. Az igényléseket a Gazdasági Felügyelőség és a Termelési Bizottság egy-egy kiküldött tagja fogja felülvizsgálni és ennek alapján kapja meg majd mindenki vetőmagját.

tos arra, hogy a bérceplők 15 százalékos keresetét igénybe vehesék. Természetesen nem az egész mennyiséget, a bérceplő saját és családja szükségletét fedező gabonát megtarthatja.

A városi tanács értesítette a Termelési Bizottságot, hogy a miniszterium a kajászokokra megállapított aszálykár után kedvezményeket a kapásokra is kiterjesztheti. A Termelési Bizottság megbizta Kovács Jánost és Ménes Andrást, hogy vizsgálják felül az aszály- és egyéb elemi kár-sújtotta földeket és ennek alapján tegyék meg jelentésüket.

Az aszálytjuttotta vidéken a kapásokra is vonatkozó kedvezményekért a Magyar Kommunista Párt hosszú hetek óta harcol. A Nemzetgyűlésben ezt a paraszti követelést elsőnek Szabó István képviselő elvtársunk vetette fel. Örömmel vesszük a hírt, hogy a sok szóbeli és írásbeli küzdelem nem volt hiábavaló. Reméljük és természetesen vesszük, hogy a kedvezmény nemcsak Debrecen határára, hanem az egész magyar szőlősi fog-

Elsejétől 25 deka kenyér a napi fejadag

A beszolgáltatás kedvező állása lehetővé teszi, hogy szeptember 1-től felemeljék a kenyérfejadagot. Az alapfejadag 25 deka lesz. A testmunkás, a nehéz testmunkás és bányászok fejadagját 5-5 dekával emelik. Az irodai pótló-jegy megszűnik. A kenyérfejadag felemeléséről szóló rendelet a vasárnapi hivatalos lapban jelenik meg.

A hortobágyi átadóállomás vezetője is felelős a nagyarányú lopásokért

Beszámoltunk a napokban arról, hogy leleplezték a Hortobágyon garázdálkodó bűn-szövetkezetet. A bűnszövetke-zet számai messzire vezettek, a nyomozást tovább is folytat-ják. Idáig 41 darab szarvas-marhat találtak meg részint a tetteseknél, részint az orgaz-dáknál. Az átadóállomásról vit-ték el szépen csendesen a tolvajok az állatokat az éj leple alatt. Utána a környező fal-vakba vitték értékesíteni. Pá-linkáért, ruháért, készpénzért árulták, volt olyan állat, amely-kért 100 liter pálinkát kértek. Ezenkívül, hogy az el-adás minden esetre biztosítva legyen, a gazdákkal előzetes megállapodást kötöttek arra nézve, hogy milyen állatra van

szükségük, milyen kívánás-gaik vannak, stb. Megtörtént az is, hogy előzőleg „sereg-szemlélt” tartottak, elvitték a gazdákat oda az átvevő állomáshoz és kiválasztatták velük a leginkább megfelelő állatokat. Itt aztán mindenki iz-lése szerint válogathatott és másnapra megkapta a kívánt jószágot.

A legérdekesebb az egészben az, hogy a nyomozás előtt megkérdezték az átadó állomá-s vezetőjét, hogy hiányza-nak-e állatok és ha igen, mily-en mérvű ez a hiány. Az átadó állomáson azt a választ adták, hogy szóra sem érde-mes az egész, csak néhány da-rab jószág — kettő-három — tünt el.

SZABAD EGYHÁZ

Múlt héten Nyiregyháza-n üle-szett a magyar református egyház Szabad Tanácsa. Nem ez volt az első alkalom az új Magyarorszá-gon, hogy az egyház szabadságáról szó esett, de most már szinte köz-veleménnyé vált a „szabad egyház” eszméje.

Az egyháznak van mitől szabad-ulnia. A Krisztus-alapította két-ezerezer egyháza három év-század alatt egészen belenőtt az államba, urak lettek a papok. A szegények, elnyomottak, kivetettek egyházból az államé lett. De az állam meg egyik osztály uralma volt a másikon, éppen azon, mely-nek Krisztus az evangéliumot hoz-ta.

Ebből az ellentmondásból nagy-kára származott az egyháznak is, a népek is. Az örök igazságok hirdetője mindenkor igazságtalan-ságok pártolójává vált. A nép pe-dig kereste, kutatta az igazságot, ami már itt is az, nemcsak „oda-át”. Közben vagy szektába szorult, vagy minden hitét elvetette és fék-jelen dühvel fordult az évezrede hazudozók ellen. A múlt század munkámozgalmi engesztelhetle-nek voltak az egyházzal szemben, mert az is az volt velük szemben és nyomát sem mutatta saját maga tagadásának.

Azóta a világ fordulit egyet. A középkori konzerváló európai pap-uralom néhány csúfosat bukott, sok csukott szem kinyílt. Az egyház jobbját, akiknek nem a saját ura-ságuk feltétele diktálja minden gon-dolatát, nem kötik magukat többé az egyháznak a történelmi ma-

terializmus törvényei szerint kiala-kult formájához, nem akarnak tovább osztályérdek szolgái maradni. Szabad egyházat akarnak. A szocializmusért küzdő pártok pe-dig ugyancsak akarják: ahogy hon-takoznak kifelé a szolga-egyházak-ból a szabad-egyházak, úgy válnak multszázadi haláloe ellenségeiből barátokká. Krisztussal nekünk nincs perünk, csak szavai megha-misítóival.

Az Országos Református Szabad Tanács nyiregyházi határozatai is a szabadság jelei, tagadása, a multnak, vállalása az újnak. „Mint hívő magyarság bűnháttal itél-jük meg magunkat elősorban azokért az évtizedes mulasztások-ért, amelyek a két háború közötti időszakot súlyosan terhelik. „Az államformák közül a demokratikus köztársaság a legalkalmasabb a nép-élet és fejlődése kibontakozásá-ra”. „A Tanács felhívja munká-sait, tegyenek meg mindent az an-tiszemélyes maguk és evangélium-erőivel való leküzdésére”. „El kell törölni a reverzáls-törvényt, amely a szülőket lelki konfliktusokra, az egyházakat pedig ellenséges maga-tartásra kényszeríti egymással szemben”. „Szabad egyházat akarunk szabad államban”.

A református egyházban, ugyál-tszik, megvannak az erők, hogy fel-szabaduljon saját maga felemás történelmi formájától és az ideig-valót magáról lehánya, átmentse magát a jövőbe. A katolikus meg-köti magát a középkorhoz, kap-lódnak az új ellen. Onnan is haljt-szanak más hangok, de halkau. Pedig magukat ölik meg vele, ha öröknek hirdetik az időbökkötö-tet. Aki nem újul az idővel együtt vele együtt mulik el!

Piac-utcai üzletembe albérlőt bevennék
Iparos részére műhely is van.
Órás, rádiós, műszerész előnyben
Cím a kiadóban

Paradicsomot, paprikát, ugorokát, szilvát, hulló almát
minden nagyobb meny-nységben á t v e s z a
HAJDUSÁGI KONZERVGYÁR
(Diószegi-út) 30 napon belül történő fizetéssel.
Telefon 84.

Varrógépaikatr
kerékpárgumik k
BLEI
Hatvan-u

JÓ FORINTTAL
megérkezett a jó
retorta faszén
Kapható
Hatvan-u. 21. és Csapó-u. 29.

Kétségtelen, van Vannak faszén és rek, intézmények amelyek pillanatnyi nyek folytán csőfon kukba nevetnek, mi dal a fogát csikorgó út, ami a tisztesség birodalmába vezet kel egyelőre nem bicia, mind-mind aka jesülének. A szála nek olykor, máskor világosabb a gazdasá godtan, fensőbbéges a jó urak helyükön taiva eddigi működé egy pillanást a dies

Faszén egy

Itt van mindjárt Ki ne ismerné a Ke lat tisztelt elnökét, zatos múltját a „Né cikkben találta a na A vád mindössze az hogy faszén, tiszt reskedő, rágalmaszó, lovag, sikkasztó, nemzetiség ellen usz-dzó. Cikkünk nyom-dó Társulat — amel képpen mindaddig tá garázdálkodásait —, felüggeztette és zsu az úgy kivizsgálása többször ülésezett, de ülése pillanatában s nak adunk kifejezés miatt. Gyanunk alap következőt, amit egy séges ember sem tud Ujlakyt felmentették. szavazati aránya 11:5 javára...

A legérdekesebb, ho aki elejétől végig jele gyelmi bizottság „zár az összes ellene folhoz kat beismerte. Beisme szer volt büntetve, ho zonyos levelet írta z igénylés tárgyában, h „megőrzött” stb. Uja dent beismert és a ze te. Talán éppen ezért liunk most bővebben üsszefoglalóként és a tá tének vice-szerű lefo zsurben olyanok fog akiknek Ujlaky a Tár talfőnöke és olyanok, vett részt a Baross Sz zenevelő munkájában.

Nem számítottak hogy az alapszabály teltet előéletű még tag a Kereskedő Társulat ecstében eltekintettek kélyesgtől. Ertesülésün a alapszabály készül, on lon előéletű egyén leh Társulatnak. Ugyáltsz lénség az alapszabályt jatos felfogása szeri előélet is hazug fr Ujlaky úr tudniillik most csütörtökön, hog re megindította a „Néplap” ellen. A szü emlékeztethetnek, hogy előtt nyilatkozat jelent úr neve alatt a „Debr abban a már megindí ról beszélt. Nem szárn hazugság; a zsúri tag valószínűleg csak Ujlak tetlen jellemét bizonyít zó a zsúrire még, hog-dó Társulat elnöksége laky ellen beadott feljette vizsgálat tárgyává hogy az a közgyűlés e Közgyűlés nem volt, te

Akikkel nem bír a demokrácia...

Ujlaky úr, Fahidi úr és a Tejtüzem

Köztudottan, vannak ilyenek. Vannak fasiszták és korrupció, intézmények és társaságok, amelyek pillanatnyi helyzeti előnyük folytán csúfondóroasan a marokba nevetnek, miközben a baloldali a fogát csikorgatja. Hosszú az út, ami a tisztesség és szabadság birodalmába vezet és azok, akikkel egyelőre nem bír a demokrácia, mind-mind akadályai a beteljesülésnek. A szálak felfelé vezetnek olykor, máskor meg napnál is világosabb a gázság és mégis nyugodtan, fensőbbeségesen ülnek ezek a jó urak helyükön, galádul folytatva eddigi működésüket. Vessünk egy pillantást a dicső csokorra.

Fasiszták egymás között

Itt van mindjárt az Ujlaky-ügy. Ki ne ismerné a Kereskedő Társulat tisztelt elnökét, akinek gyalázatos múltját a „Néplap” már több cikkben tállalta a nagyközönség elé. A vád mindössze az volt, elenne, hogy fasiszta, tisztességtelen kereskedő, rágalmozó, konjunkturalovag, sikkasztó, börtöntöltelék, nemzetiség ellen uszító és zsidóüldöző. Cikkünk nyomán a Kereskedő Társulat — amely csodálatosképpen mindaddig türe Ujlaky úr garázdálkodásait —, végre Ujlakyt felülgecsztette és zsúrit választott az ügy kivizsgálására. A zsúri többször üléselt, de már összesült pillanatában gyanakvásunknak adunk kifejezést összcállítás miatt. Gyanunk alapos volt. Bekövetkezett, amit egyetlen tisztességes ember sem tudott elképzelni: Ujlakyt felmentették. A zsúritagok szavazati aránya 11:5 volt Ujlaky javára...

Úr nyugodtan folytathatja „eredeti” ügykezelését. Pártfogásban részesült Ujlaky úr az ügyesség részéről is, amikor abban a bizonyos írógép-esetben enyhítő paragrafusokat alkalmaztak rá. A zsúri döntést hozó ülésén vádbeszéd nem volt és olyan szemérmetlenül igyekeztek mosni a vádlottat, hogy az már a neveltségesség látszatát keltette. A valóság az, hogy nem is lehet zsúrinek nevezni a fegyelmi komédiát, supán a „Te igazolsz engem, én igazolalak téged” fasiszta gyakorlat megnyilatkozásának.

Az első forduló Ujlaky úr nyerte. Felhívjuk a kereskedelmiügyi miniszter figyelmét a történetre és javasoljuk miniszteri biztos kiküldését az Ujlaky-ügy legszigorúbb kivizsgálására. Ettől függetlenül elvárjuk a Kereskedő Társulat vezetőségének becsületes elemeltől, hogy a zsúri döntéséből levonják a konzekvenciákat.

Sikkasztás és egy paragrafus enyhítő szakasza

Hasonlóan tanulságos, az izzadásgazdag munkások és nehéz verítékkel dolgozó parasztlak számára, Fahidi fűszernagykereskedő esete is. Ő is a fenti kategóriába tartozik, egyelőre vele sem bír a demokrácia.

Emlékeztünk, még februárban három debreceni kiskereskedő ellen árdragításért eljárást indított az ügyesség, mert a Schmolli pasztát drágábban árusították a megszabott árnál. Az uzorabíróság előtt igazolták, hogy Fahiditől 100 százalékkal magasabb áron vették az árut. Ennek alapján — jogosan — a három kiskereskedőt felmentették. Mi akkor sem értettük, hogy kiskereskedőnek tilos az árdragítás, de ha bebizonyosodott, hogy azt nagykereskedő követte el, akkor szabad a vásár. Igaz, nekünk nincs meg az a jogi képzettségünk, mint azoknak, akik ezt a döntést hozták...

Fahidi úr kijelölt gyufakereskedő volt, de súlyos szabálytalanságok miatt ezt a felhatalmazást megvonták tőle, mire megfenyegette az alispánt és a főispánt. Nem volt ez üres fenyegetés, tudta ő jól, hogy kik állnak a hátmögött. Valóban „felülről” többben jellemezték és szóltak pár kedves szót Fahidi úrért.

Ezek az esetek csak olyan mellékcsatározások, ahhoz a döntő ütközethez képest, amit Fahidi úr akkor vivott a demokráciával, amikor a sikkasztás vádjá ellen beigazolódott. Fahidi úr ezt az ütközetet is megnyerte! Megírjuk ezt is annak idején, Fahidi „megörzött” zsidó értéktárgyát és

amikor értejöttek, letagadta. Velelenül a Gazdasági Rendőrség két és fél kilo aranyat foglalt le az egyik bankban, ami ott Fahidi úr üzletét fedezte. Az arany között idegen holmi volt, amit a tulajdonos a rendőrségen felismert és gyorsan suba alatt visszakapott. A sikkasztás még közepes jellegeű gyermekek előtt is egészen világossá vált. Mégis az ügyesség az eljárást megszüntette Fahidi úr ellen, mondván, hogy „a kár megtérült.” A Kereskedő Társulat a „Néplap” cikke nyomán felszólította Fahidit, hogy igazolja magát a vádakkal szemben. A válasz rövid és velős volt, Fahidi kilépett a Kereskedő Társulathól.

Így történt és az egész ügy ezzel el volt intézve. Nem ment könnyen az igaz, de szerencsére Fahidit magas protektorai most sem hagyták cserben, Dulin államtitkár úrtól kezdve felfelé és lefelé többen intervenáltak érdekében. Azóta a két és fél kilo aranyért Fahidi úr az egyik Piac-ncai kétemeletes ház boldog tulajdonosa

A vaj és nyomdafesték harca

Utoljára hagytuk, bár jelentőségében nem utolsó: az Alföldi Tejtüzem működése. Szinte az unalmaságig írtunk már a dicső in-

tezmény viselt dolgairól. Kezdve a még Jeney Kálmán vezetés alatt álló szép időkkel, egészes az „új” vezetésig. A tejkérdés egész Debrecen közönségét érintő probléma, a visszajelések napirenden voltak. Közellátási szempontból léfontosságú üzem; mégsem sikerült városi kezelésbe venni. Igaz a város vezetősége nem is nagyon akarta, sőt dr. Szabó Gyula a közellátási ügyosztály volt vezetője mindig nyíltan ellenezte. Álláspontja győzött, mint városi tanácsnok igen jól képviselt ebben a kérdésben bizonyos érdekeket, — már mint a Parasztszövetség érkekeit, „levedésből” a városé helyett... Nagy nehezen sikerült elérni, hogy az iparügyi miniszter vizsgálatot rendelt el a Tejtüzemmel szemben. A vizsgálatot a miniszteri biztos véggezte, de jelentése egyáltalán nem volt kiértékelve.

Mindezekhez járult augusztus 15-e után az a közismert tény, hogy a Tejtüzemnek 1 forint 20 fillérért árusította a tejet. Itt ismét fedték magukat egyrészt a Közellátási Felügyelőséggel, másrészt a közellátási miniszter egyik főtitkárjával. Úgy látszik részünkről kár volt a nyomdafestékért, mert a vaj jobb kenőanyagának bizonyult.

Jellemző az „új vezetőség” demokratikus magatartására, hogy a négy igazgató, cégvezető stb. 700 forintos főtisztviselői fizetésről nem számoltak be az igazgatóság-nak és az üzletrezés parasztemberek jogos felháborodással csak vélelennül, a „Néplap”-ból szerettek tudomásra: hogyan viseli szívén a vezetőség a szövetkezeti érdekeit. A vezetőség elleni felháborodásuknak különben a „Néplap” szerkesztőségében is helyt adtak, miközben megköszönték, hogy nyilvánosságra hozták a Szövetkezelnék ezt a belügyét.

A gazdasági rendőrség árdragítását a feljelentést megtette és az ügyet áttette az ügyességre. Most kíváncsian, de egyáltalán nem vérmes reményekkel várjuk az ügyesség döntését, a tej árdragítással kapcsolatban. Bizonyára el lesz simítva, hiszen mindössze arról van szó, hogy litereknél 70 fillérről drágábban árusítsák a tejet. Hogy ki a felelős? Majd befut a tisztartamos határozat, valamelyik miniszteriumból. Tapasztalatunk alapján az ilyesmi mindig idejében megérkezik.

A kiragadott három példát nem azért hoztuk ismét a nyilvánosság elé, mintha különösebb hatást remélnénk. Mindössze kötelességünknek tartottuk, hogy Debrecen dolgozó lássák, hol akad sokszor el a jogos felháborodással és elkeseredéssel kívánt megtorlani. Képtelnek alkothatnak ebből magunknak a becsületes demokraták, milyen nehéz az igazságnak érvényt szerezni, a tisztességes, valóságos demokrácia felé vezető út mennyire tele van tüzdelve akadályokkal. Reakció és korrupció a nép érdekei elleni harcban ikertestvérek, láthatatlanul és észrevétlenül beivódtak a mai rendszerbe s így nem véletlen, hogy egyelőre még sokan vannak, akikkel nem bír el a demokrácia.

MÁRKUS LÁSZLO

Eri Jánosné Kiss Ilona
angol-francia és gyermekruha
szabóháza
Izléses munka. Olcsó árak
KOLCSEY-U. 22.

Mesésen a H. Önkök
ha cipőjét nálam készítteti.
Szolid árak, előzetes kiszálgítás.
Oláh Gábor
cipésmesternél PIAC-U. 40.
(Hangya átjáró.)

Árad a fény, ömlik a víz, szól a rádió, járnak a gyárak, a malmok

napi 7 vagon szén erejével

Jó ideje szokja szemünk a romokat, de azért még mindig megcsillan benne a csudálkozás a Villáglási Vállalat telepe látán. Feloldalt dült hatalmas tartályok, lecseszelt kémények, tölcserék és kőhalmok — ezeket látni a város felől, a hidról. De nem temető ez mégsem, ahol csak a bombáktól egyencsapottak árnyai imbolyognának — hanem Tiszántúl egyik legnagyobb erőműtelepe. Nencsak volt, hanem most is az!

Hogy van és mit jelent a korányári kényserü szünet heteiben éreztük. A „kultúrember” olyan természetességgel kattantja fel a villanyt, ahogy a levegőt szítja és zokok veszi, ha a harmadik lefelé kattantásra se gyullad. De nem is ez volt akkor a legnagyobb baj, hanem a gyárak állása, a klinikák villanytalansága. Sok üzemben ténferegtek a munkások kedvetlenül, nem tudva mihez kezdeni, vagy mentek kénytelen szabadságra. — Kinn a klinikákon pedig nem tudták a műszereket ferőtleníteni, éjszakára haaszottak sürgős műtéteket, nem tudták vizet nyomni az emeletekre. Akkoriban az egész város a szénvontók érkezését leste. Sajnos a hírek között sok volt a hamis. Például egyszer a Villáglási Vállalat érdeklődésére Füzesabonyból jelentették telefonon: 30 vagon szén van útbán Debrecen felé. Mikor Tiszafüredre befutott a szerelvény, onnan jött aztán híre: a szállítmány nem a Vállalat címére jön és nem is szén, hanem széna.

A mizériáknak már vége, a Vállalat annyi áramot termel, amennyit csak tud.

NEM IS A SZENEN

mulik, hogy mennyit, hanem a hűtőtornyon. A kettőből csak egy maradt s ebben a fullasztó melegben a kazán vize sem hajlandó lecsurgás közben annyira lehűlni,

mint kellene. Így most napi 7-8 vagon szén energiáját változtatják át árammá. Hiedgebb időben majd 10-12-re is felmehetnek, telen több is kell majd az áramból. Persze, szénből most sincsen túllontúl sok: egy-két napi tartalék áll mindig készen. A pótlás jön folytatást, egyik nap is néhány vagon, másikon is. Csak gyenge a szén, a kazán pedig nem lehet szép szóval becsapni: gyenge szénből gyenge gözt ad. Rossz hát a kihasználás, a hatások. A szénrel való gazdálkodással különben is vigyázni kell: nehogy egy hirtelen úlpánlóllási zavar miatt a Villanygyárral együtt leálljanak a vízművek, a sok hűtő tároló vágóhídi hűtőház, a gyárak, a malmok.

Mert abból a 7-8 vagon szénből, amit a kazán naponta megesezik, olyan erő támad, amely csernyi lakásban csurgatja a vizet, araszolja a fénny, tucatnyi gyárban és még több malomban hajtja a sokszáz gépet. Az áram nagyobb részét az üzemek kapják, más energiaforrás alig is van itt az Alföld közepében. Maga a MÁV vagy egynevedett fogyasztja: a vagongyár, fűtőház, pályaudvar innen élnek.

Forint óta sok átkot szórtak a Villanygyárra

A SZÁMLÁZÁSOK

miatt. Mult hónap, meg még júniusi fogyasztásért is követelte a súlyos forintokat. Nehéz védeni olyasmit, ami sokaknak megy a zsebére, tehát sokak előtt népszerűtlen. De meg kell mondanunk, hogy a Villanygyár nem tőkét akar gyűjteni, nem arra kell neki a pénz. Még inflációs világban kélszer kapott nagyobb államszegélyt, éppen mert az akkor befolyó fizetés a fogyasztóktól: csak csödbemutatásra volt elég. Ezt a kölcsönt azonban vissza is kell fizetnie, valonizálva. Aztán: a bányák csak

előre kifizetett szénét szállítanak. Tehát ki kell fizetni a szénét, erre néhány hét késéssel elküldik, itt áram lesz belőle, azt elfogyasztják és csak mikor a pénzbeszedő a díjáért megy, akkor kapja vissza a Vállalat a legalább egy hónappal hamarabb kifizetettel. A dolgozók se gazdagodnak meg a beszédett pénzből: a legmagasabb igazgató fizetése is alatta van a 300 forintnak, a munkásoké, tisztviselőké 150-200 körül mozog egy hónapra. További újjáépítésre gondolni is alig mernek, arra már igazán nem teik a pénzből.

VESELYESSEGI PÓTDIJT.

Ez nem olyan mondvaszínált pótlék volt, 3000 voltos vezetékeken dolgozó embert folytást kerülgeti a halál. Különben is nagyon kiun van a cipőből a lábuk, ruhából a testük. Az izzó salakot csupasz lábball tolják, a szénét is úgy a kazán elébe. Szénportól, füsttől fekefen, hefes szakállal dolgoznak, hogy legyen mit szérfolytatni Debrecen 260, a vidék 160 km hosszú vezetékébe.

Különben azért augusztus 20-ától csak kappnak a fogyasztól valami könnyítést. Az iparügyi miniszter rendelete szerint az ezutáni számlák összegét 5 százalékkal csökkentik, de csak villanynál. Ez is valami: 20 forintból 1. Ahogy kilépünk a vállalat kapuján, itteni munkás jön szembe, egy pár sovány kacsát lógat a kezében. Déli szünetben ugrott el a piacra, ott vette 19 forint 20 fillérért. — Emelgeti, megvan vagy három kilo, ragyog az arca. Ahogy nézem, egy hónappal ezelőtre gondolok vissza. Amikor horpadt hasú munkások bámulták dühösen azokat a keveseket, akiknek ilyesmire is tett. Csak előbbre vagyunk azóta

kenyér

etövé teszi, hogy dagot. Az alapfej az testimunkás és k. Az irodai pótléséről szóló renk meg.

s vezetője is

ásokért

milyen kívánsák, stb. Megtörtént előzőleg „seregrotáltak, elvitték” a da az átvevő állókiválasztatták ve-kább megfelelő állatán mindenki izvátogathatott és megkapa a kívánt

ekesebb az egészny a nyomozás előtték az átadó állókét, hogy hiányza-k és ha igen, mi ez a hiány. Azason azt a válaszi szóra sem érde-z, csak néhány da-kettő-három —

HÁZ

rvényei szerint klala-oz, nem akarnak fo-erdekek szolgái ma-egyházat akarnak.ért küzdő pártok pe-akárják: ahogy hon-é a szolga-egyházak-egyházak, úgy vál-di halálos ellenségek. Krisztussal nekünk csak szavai megha-

Református Szabad-nyházi határozatai is jelei, tagadása, a-ása az újnak. „Mint egy bünbanaattal itél-gyunkat clásozban izedes mulasztások-két háború közötti osan terhelek. „Az-özül a demokratikus egalkalmasabb a nép-esse kibontakozásá-es felhívja munká-meg mindent az an-k az evangélium küzdésére”. „El kell zálls-törvényt, amely konfliktusokra, az-ig ellenséges magaszerinti egymással had egyházat aka-lamban”.

egyházban, ügylát-és az erők, hogy fel-ajátmaga fejemas-ajától és az ideig-kehánva, átmentsé. A katolikus még-özépkorhoz, kapá-n. Onnan is halat-ogok, de halkan-ölök meg vele, ha-ik az időhözköttől-ik az idővel együtt-ik ell-

mot, paprikát, vát, hulló almát
obb meny-
vesz a
KONZERVGYÁR
50 napon
fizetéssel.

Varrógépalkatrészek,
kerékpárgumik kaphatók
BLEIER-nél
Hatvan-utca 2. sz.

SAPATA
ENI
PORT CLUB

engelyében s így Zilahi...
Kadás védelem kifogás...
Dobos és Sidlik a...
Mindenestre nem...
egy szélsőséges...
balbéli kapus megszer...

véve a DVSC nyugodt...
delembé. Debrece...
várija csapatát, hogy...
el Debrece...
csapat bűszke címét...
egre nem panaszkodha...
Egy-egy nagyobb mér...
6000 ember vált jegyet...
os azonban, hogy a v...
szervei is tisztában le...
DVSC támogatásának...
Az anyagilag jól...
DVSC a kégyes...
sősését is jelenti. Ha...
kerületi bajnoki mér...
elő vesz előmérkőzés...
től néhány százalékát...
már is hatalmas any...
jelent.

gő szakosztályon kívül...
osztályok is kiválóan...
A birkozó szakosztály...
el a legnagyobb sikert...
bajnokság megnyer...
Tarány, Tarcsai, ...
pos, Antal, Deli ...
nyatban a legesők kö...
ek. A Kultúrét foly...
válogatott birkozói...
ét természetesen a...
megállták a helyüket...
obbjaival szemben is...
szakosztály szinten...
eredményeket mu...
szagos vidéki öklívó...
Dobó és Tamási...
alszerencsésük miatt...
helyezéshez. Az ifjú...
bajnokságban a...
és Kistext csapata...
a negyedik helyen...
azonban csak hajszá...
helyezések, mert a...
tú logyózták a deb...

nak mindig Debrece...
gyik fellegvára. Deb...
a DVSC tornászai...
al az élükön ma is...
onalat. Nemcsak a...
a nők is...
yeket mutathatnak...
a kerékpárosok, a...
a teniszesezők is...
onylatban Debrece...
G neve fémjelzi...
versenyek során le...
a csapatok és tá...
De amikor országos...
szó, Debrece sport...
ma egyként sorako...
csapat mögé.

Pósa Péter.
arettapapir,
ruk DICSŐN
rövidáru nagy-
TCA 83. SZ.

Erős javulás várható
Debreceen zsirellatásában

Debreceen dolgozóinak nagyon jól emelkednek az emult esztendő ke...
serves kintóságaira. Allandó pa...
naszként hangzott mindenünne...
nincs zsír, nincs olaj. Debreceen...
zsir szempontjából az egész orszá...
ban a legellátatlanabb volt. A leg...
utóbbi 16 hónapban összesen 100...
máza élelajat és 500 máza napra...
forgóólját utaltak ki az ellátatlan...
nok részére. Az 500 máza napra...
forgóólját azonban már nem kap...
ta meg a közellátás, mert a kiutalás...
későn történt, a készletek kimerül...
tek. Egy év alatt az ellátatlanok...
fejadajga tehát kb. 2 deciliter olaj...
volt, egészen nevétséges mennyiség.

A „Néplap” allandóan figyelem...
mel kísérte ezt a szomorú és szem...
beötölő jelenséget, mindig megte...
te és részvételét és igyekezett utat...
mutatni a helyesebb zsidókellátást...
illetően. Nem akarunk most ismét...
a mult hibáival foglalkozni, szem...
münket a jövőre vessük!

A B-istázás kapcsán történt szem...
nélyi változások érintették a köz...
ellátási ügyosztály vezetését is. Most...
felkeresük Simon Kovács elvtár...
sunkat, aki nemrég vette át az ügy...
osztály vezetését és felkértük: nagy...
vonaakban ismeresse elgondolá...
sait Debreceen zsidókellátását ille...
tően.

A város zsidókkal való ellátá...
sában — mondotta elvtársunk — november 1-ig komoly javulást nem várhatunk. A továbbiakban három módon fogok hozzá a zsidókellátás biztositásához. Elsősorban novemberre Hajdú vármegye és Debreceen napraforgómag készleteiből — ami akkor már rendelkezésünkre fog állni — a közellátási kormánybiztos hozzájárulásával — minden körülmények között itt kívánom tartani az ellátatlan lakosság részére nélkülözhetetlen fejadagot. Az emult évben ez nem történt meg, nagyrészen ez okozta a későbbi ellátatlanságot.

A miniszteri rendelet értelmében, minden sertés után 5 kg zsírt kell beszoigáltatni és a Debreceen város területén levő sertésfélsékből a beszoigáltatásra kerülő zsidómennyiséget lehetőleg teljes egészében a lakosság ellátására kívánom ittartani. A beszoigáltatásra kerülő zsidómennyiség 50 százalékánál tartására a közellátási minisztertel személyesen kaptam ígéretet. Ez már minden este komoly alapot jelent az ellátatlanok zsidókellátását illetően.

A közellátási miniszter egyik rendelete módot ad a törvényhatóságoknak a bérhizajási szerződések megkötésére. Megkérdeztük Simon Kovács elvtársunktól az ezzel kapcsolatos tervet.

Bérhizajási szerződések megkötésével — fejtegette — szélesebb alapon kívánom biztositani a zsidókellátást. A Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ útján a városban és a vármegyében kb 3000 sertésre lehetne bérhizajási szerződést kötni. A hortobágyi öntözőállomáson és halastónál is van ezenkívül hizajló, amely 800 állat befogására képes. Természetesen szobajöhetnek magánosok is a bérhizajási illetően. Hozzávetőleges számítások szerint 120.000 kg zsírt jelentene ez, ami januárban és márciusban, két részletben lenne eszdékes. A bérhizajásokból származó zsidómennyiség fejenként havil 30 dkg-os adagot jelentene. A bérhizajalással kapcsolatban a legerő-

lyesebb ellenőrzésre van szükség, ezt egyrészt a bérhizajási szerződések, másrészt a közellátási szerzők kell hogy biztositják.

— Mindenesetre — fejezte be Simon Kovács elvtárs — ebben az évben fokozottabb zsidókellátást biztositunk a város közönségének mint az emult évben.

Az elgondolásokat örömmel kell fogadják az egész város dolgozó i-

sadalma. A kivitelezésnél a legnagyobb etélyre, következetességre és áldozatkészségre lesz szükség. Ebben a kérdésben nem ismerhetünk prefát. Az emult év tapasztalatai nyomán, mindent el kell követni — és mindent el is fogunk követni, — méggyeizer ne fordulhason elő, hogy Debreceen dolgozóink ne kapják meg létfontosságukhoz feltétlen szükséges zsidókedot.

Tájékoztatás az állami iskolák tandijairól

A gimnáziumokban havonta a szülők jövedelme alapján a következő díjakat kell fizetni:

Havi jövedelem:	1-6	7-10	11-15	16-20	21-30	31-40	41-50	51-60
200 Ft-on alul	—	—	1	5	—	—	—	—
200 Ft vagy több	—	1	4	10	—	—	—	—
250 Ft vagy több	1	3	7	15	—	—	—	—
300 Ft vagy több	2	5	10	20	—	—	—	—
350 Ft vagy több	3	7	13	25	—	—	—	—
400 Ft vagy több	4	9	16	30	—	—	—	—
450 Ft vagy több	5	11	19	35	—	—	—	—
500 Ft vagy több	6	13	22	40	—	—	—	—
550 Ft vagy több	7	15	25	45	—	—	—	—
600 Ft vagy több	8	17	28	50	—	—	—	—

A gimnáziumok III-IV. osztályos tanulói a fenti díjak 40 százalékát fizetik csak. Külön beirajási díj nincs. Az általános iskolák minden osztályában (a gimnázium volt I-II. osztályában is) egyszer és mindenkorra egész évre 2 Ft fizetendő. Az egyházi iskolák nem kötelesek követni a rendeletet. Felhívjuk a szülöket, hogy az állami általános fiúiskola a Fazekas Mihály gimnáziumban megnyílik a következő osztályokká: I. osztály (6 éves gyermek), V-VI. osztály (a gimnázium volt I-II. osztálya). Beiratkozás augusztus 26-27. délelőtt 8-1 óráig. Fizetendő egész évre 2 forint.

DRÁGÁBBAN ADTA A TOJÁST

A mult héten tetten érték Buglyó Imréné balmazújvárosi aszszonyt, aki a tojást 20 fillérért árusította. Buglyónét az államiügység letartóztatta és árdragítás címmel eljárás indul ellene. Örömmel üdvözljük az államügység gyors és erélyes intézkedését az árdragítók bűnygyében.

VAN MENTŐAUTONK!

A több mint egy éve vajudó mentőautó kérdése megoldódott. A város 20.000 forintért megvette azt a mentőautót, amelynek tulajdonosával egy idő óta már tárgyalások folytak. A mentőautó már bevan állítva és a mentési szállításokat most már gépjárművel végzi.

A honvédszenekar népszerű hangversenyorozatát indít

Vendérei Ernő honvédkapitány a honvédszenekarral népszerű hangversenyorozatot indít. 10 hangversenyből fog állni ez a sorozat. A népszerű hangversenyek célja elsősorban az, hogy a hangversenyek látogatásaitól elsőköt debreceni közönséget visszaédeszesek a hangversenytermékek, másodszorban pedig, hogy a népi és munkásnépzékeknek fokozott zenei nevelésével olcsó, jó és művészi szórakozási lehetőségek kapuit tárjuk fel. A 10 sorozatból álló hangversenykeretben lesznek Strauss, Lehár balladák és keringő, Kálmán — Huszka — Jacsóli — Kacsóh klasszikus operett, vígopera és klasszikus operahangversenyek. Természetesen ebben a hangversenyorozatban a magyar népi muzsika foglalja el a vezető helyet. A magyar népi zenét olyan kivitelezésben és előadásban fogja a közönség kapni, hogy az nevelés és oktató volta mellett teljes mértékben szórakoztató is lesz. Népszerű hangversenyorozat első hangversenye: „Kivánsághangverseny” lesz. Mindenki kérheti a neki legkedvesebb zenedarabokat. Ezek lehetnek: szimfonikus művek, nyitányok, egyvelegek, keringők, balladák, zene, operabetések, operaszínek, filmzene, magyar népdalok, jazz-számok stb. stb. A kivánsághangverseny nem önálló zenekari hangverseny lesz, hanem azon kiváló énekesnők, énekesek és szólóisták fognak szerepelni. A honvédszenekar képt. a közönséget, hogy kivánságukat irásban szíveskedjenek közölni. Honvédszenekar kivánsághangversenye” címmel, levelet a kerületi parancsnokság segédhivatalához, vagy szerkesztőségünkhöz lehet leadni. Kivánsághangverseny szeptember hó 14-én és 20-án lesz megtartva az Arany Bika nagytornában.

Eltemették Bolyák Sándort

Péntek délután 3 órakor a Köztemető II/a. ravatalozótermében 20-30 főnyi érdeklődő kísérete ki a katonák részére fenntartott sírhelyre Bolyák Sándor volt hadifoglyot, aki az otthonáról kapott remérek feletti keserűségében öngyilkos lett. Kürthy Károly erdőlyi ref. lelkész búcsúztatta benne sorstársát, akit a fasiszta usztás okozta, háború szakított el otthonától. A meghaltot gyászolók zöme a Hadifoglyosokélnál önkéntes munkát vállalt MNDSZ-tagokból állt. Az önkéntes ápolónok és főzőnők gyűjtötték össze a sírt teljesen elborított virágokat, míg a három koszorú a Hadifoglyosokélnál, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége és a Magyar Kommunista Párt öszinte részvételt bizonyította a síron.

Az ügyészségre kísérték a három csempészt

Megirtuk már a héten, hogy a rendőrség őrizetbe vette 3 egyént, akik nagymennyiségű textilárut szállítottak teherautóval. Egyikőjük, Fraitovits Salamon az igazoltató rendőröknek pénzt és árut ajánlott fel, ha utni engedik őket. Megállapították, hogy a főbűnös Brach Hermann, Átdátkák az ügyészségnek, ahol megindították ellene az eljárást iparengedély jogtalan használatára és csalás miatt. A rendőrség azonban tovább folytatta a nyomozást és az apafai erdőben talált iratok alapján megállapították, hogy Brach Hermann már hosszabb idő óta él kéjelki életet — Debreceenben is van bejelentett lakása — csempészéssel foglalkozik. Eljárást indítottak ellene ezeken kívül árurejtegetésért, — áruit budapesti nagykereskedőtől szerezte be, de üzlete nem volt, — hatósági közeg megvesztegetésért stb. A harmadik társ Adler Adolf szintén részes az üzletben, ellene még nincsen konkrét bizonyítékok. Mindhármójukat át-kísérték az ügyészségre.

HIRESK

Holnapra elkészül a város költségvetése

Hétfőn reggelre elkészül Debreceen város költségvetése, kedden a költségvetést megkapják a politikai pártok és a törvényhatósági biztositások tagjai. Az egyes szakbiztositások és a jog- és pénzügyi biztositás üléseit, szerdára a törvényhatósági kis-gyűlést csütörtökre tűzte ki a polgármester. A városi közgyűlés pénteken délelőtt 9 órakor kezdődik a Déri-múzeumban.

IDŐJÁRASJELENTEÉS. Északi légáramlás, felhős idő, helyenként futó eső, a hőmérséklet hűsödni emelkedik.

Az igazolóbiztositás szombaton délelőtt tárgyalta Takaró Gyulának, a Debreceeni E. S. Takarékpénztár vezérigazgatójának ügyét. Takaró Gyulát a biztositás igazoltnak jelentette ki.

Érettségi jelöltök. A Piarista gimnáziumban 1936-ban érettségiztek szeptember 8-án. Kisasszony napján, tartják tízéves találkozójukat. Gyülekezés az intézet előcsarnokában reggel háromnegyed 8-kor.

A Dolgozó Gimnáziuma tanév záró ünnepségét ma délelőtt 9 órakor tartja a Déri Múzeum előadótermében, melyre az érdeklődő közönséget szeretettel hívja és várja az ünnepséget rendező biztositás.

Megirtuk már, hogy a rendőrség őrizetbe vette G. Nagy Erzsébetet, aki Debreceenben és környékén számos betöréssel lopást követett el, csalt, szélhámoskodott stb. A rendőrség felhívására több károsult jelentkezett, akiket G. Nagy Erzsébet kifosztott. A rendőrség befejezte a vádlott és a panaszosok kihallgatását. G. Nagy Erzsébetet átadák az ügyészségnek.

Két fiatalkorú vaságyat akart akart lopni a volt II. Huszárlaknyából. Tettenérték és őrizetbe vették őket.

Papp Géza Kőcsei-utca 11. sz. alatti lakos élelőkamrájából ismeretlen tettes 2 máza rozsol ellopott. Valószínűleg betörte az élelőkamra utca néző ablakát és úgy mászott be a helyiségbe. A kár kb. 100 forint.

Kazánalak összeölette munka közben Nagy József Kémalom-utca 12. szám alatti lakost, dohánygyári munkás mindkét lábát. Súlyos égési sebekkel szállították a klinikára.

Értékes fényképezőgépet vitt el besurranó tolvaj Csapó István Széchenyi-utca 34. szám alatti lakostól.

A rendőrség csavargásért őrizetbe vette Kiss Eszter hajdúböszörményi és Kovács Livia vámospécsi lányokat. Sem szállásuk, sem lakásuk nem volt itt Debreceenben, az állomás környékén és a Népkerthben oszavargtak.

Ismeretlen tettes ellopta Kincses József Kősüllyszeg 1. szám alatti lakos szekerét és lovat.

Tóth András Holló János-utca 52. szám alatti lakos 3 éves piros-péj kancáját ellopott.

Szamel János debreceni lakos lakatossegét rendszeresen vadász-töltényt gyártott és azt árusította. A napokban tetten érték és az ügyészség letartóztatta.

Iskolajelöltek olcsón jó minőségben „Piri” cipőüzletben, Csapó-utca 41.

Felhívás. Fejekem a Debreceenben lakó összes dohányjövédéki nyugdíjasokat, nyugbérseket és özvegyei ellátásban részesülőket, hogy nyilvántartásba vételük végett az összes okmányukkal együtt a debreceni magyar dohánygyár igazgatósága előtt, saját érdekükben az alábbi sorrendben okvetlen jelentkezzenek. aug. 26-án A-től E-ig, aug. 27-én F-től K-ig, aug. 28-án L-től O-ig, aug. 29-én P-től S-ig, aug. 30-án Sz-től végig.

A Nemzeti Biztositás politikai megbizhatóságot igazoló küldöttsége f. hó 26-án d. u. 2 órakor a városháza I. em. 6. sz. tanácskozótermében ülést tart, melyen az érdekeltek megjelentése szükséges.

A Fazekas Mihály gmnáziumban megnyílik az általános iskola első, ötödik és hatodik osztálya, (a volt elemi népiiskola első, ötödik és hatodik osztálya) Beiratás augusztus 26-27-én délelőtt 8-1 óráig Halvan-u. 44. alatt. Beiratási díj és egész évi tandíj 2 (két) forint. Igazgatóság.

Újra segít tagjainak a Kőcsebnő Segélyző Egylet, Kossuth-utca 8. Ismét megindult a hélibefizetésekkel a tőkegyűjtés. Legkisebb betét heti 1 forint.

A Dóczy általános iskola alsó tagozatában elemiben a pótbírások 26., 27. és 28-án d. e. 8-12-ig lesznek a régi Dóczyban, földszint bájra. Igazgatóság.

A miképerési rendőrség telefonon értesítette az ügyészséget, hogy Pethő Jolán másfélhónapos kisgyermek augusztus 24-én váratlanul meghalt. A gyermek előzőleg beteg nem volt és a közönségi orvos nem tudja megállapítani, hogy mi okozta a halálát. Az ügyben megindult a nyomozás.

Tanuljon gyorsírást, gépírást a Simai-Sipkovicsné gyorsíróiskolájában 8 elemivel már államvizsgát tehet. Vidékieknek vasútközdvezmény, Piac-u. 73.

Mezőgazdáknek mezőgazdasági áruk új hivatalos leszállított áron. Kereskerőknek Shell tox főregört, műszeralaj, paraffin olaj, Shell irtó Piac 43.

Az Arany-Bika fürdő mellett pedikúrszalonban benőtítőköröm, tyukszem, bőrkeményedés és szemölcsök szakszerű eltávolítását vállalom, Gödényi Ferenc.

Óra, ékszer javítás gyorsan, pontosan, szakszerűen. Engel órási, aranyművesnél. Benyáts árúházban.

Hirdetések feladhatók a „Szabadság” könyvesboltban is, Városháza épület (Piac-u. és Róza-u. sarok).

Istentisztelet helye és ideje 1946. évi augusztus hó 25-én. Nagytemplomban 8 órakor dr. Erdő M. 10 órakor Uray S. délután fél 6 órakor Hűségügyi evangélicáció Kistemplomban 9 órakor Szenes, 11 órakor Ferenczy K., 5 órakor Tariska, Mester-utcai templomban 9 órakor Berényi J., 4 órakor Boros D. Ispotályban 10 órakor Farkas P. Kossuth-utcai templomban 10 órakor prédikál Turók J. ágendázik Baja M., 4 órakor Birányi J. Árpád-terti templomban 9 órakor Hegyaljai K. G., 3 órakor Kürthy K. Homokkerti templomban 10 órakor Pál A., 6 órakor Pál A. Szabadságtélepi templomban 10 órakor prédikál Sipos K. ágendázik Stűcs E., 3 órakor Stűcs P. Csapókerti templomban 10 órakor Kiss L., 3 órakor Danosházy S. Egyetemi templomban 11 órakor Murányi Árpád. Augustusában egybegyed 10 órakor Murányi Árpád. Kerekos-elepen 10 órakor dr. Varga Zs., 3 órakor dr. Varga Zs. Téglaeskeri állami iskolában 10 órakor Zs. P. Rákosi-telepi gyülekezetében háiban 9 órakor Kálmán I. Wolaffka-telepi Olvasókörben 10 órakor Pál A., 11 órakor Tanyai istentisztelet: 9 órakor P. négyen, 11 órakor Alóhégyen, délután 2 órakor Halappon Urvasoraosztatás Molnár Gy., 11 órakor Kunpál halmon Rápoly. Kőelvágyzen délelőtt 10 órakor. Elepen délután 3 órakor Szabó Endre. Kismaceon délután 2 órakor Nagy S.

Művész képkétf már forintért olcsón kaphat Gisser fotonál, Piac-utca 43.

Rádió, villanyszerelés,
javítás gyorsan és pontosan
VAJDA
Hatvan-u. 2.

